

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการของผู้สูงอายุ ของเทศบาล ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

สิริรัตน์ เหลืองบัณฑิต¹, ธนกฤต โพธิ์เงิน²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นดังกล่าวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ กรอบแนวคิดอ้างอิงแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (พ.ศ. 2549) ประชากรคือประชาชนในตำบลหลักหก 22,513 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 377 คน ตามตารางเครซี่และมอร์แกน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ ผลการศึกษาพบว่า 1) โดยรวมประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านการสร้างเครือข่ายการเกื้อหนุน ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ 2) การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศที่แตกต่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

บทนำ

ประเทศไทยเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์” ในปี พ.ศ. 2565 โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของ World Health Organization (2012) และองค์การสหประชาชาติ และคาดว่าจะเพิ่มเป็นร้อยละ 28 ภายในปี พ.ศ. 2574 ก้าวสู่ “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” สถานการณ์ดังกล่าวเป็นผลจากอัตราการเกิดลดลงและอายุขัยเฉลี่ยที่สูงขึ้น (สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์, 2555; ชมพูนุท พรหมภักดี, 2556) ส่งผลให้เกิดภาวะด้านสุขภาพ โดยเฉพาะโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และความต้องการบริการสวัสดิการเพิ่มขึ้น (ทินกฤต มะโนจิตร, 2549; สิรินันท์ จุลกรังคะ, 2550) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และระบบครอบครัว จากสังคมเครือญาติสู่สังคมเมือง ทำให้ผู้สูงอายุเผชิญปัญหาด้านสุขภาพ รายได้ ที่อยู่อาศัย และการเข้าถึงบริการสาธารณะ (ไตรรัตน์ จารุทัศน์, 2552) รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายรองรับสังคมสูงวัยในมิติเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมผลักดันแนวคิด “การสูงวัยอย่างมีพลัง” ผ่านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านกฎหมาย พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ท้องถิ่นมีหน้าที่จัดบริการสาธารณะและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะที่ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 รับรองสิทธิด้านสวัสดิการ การสาธารณสุข การศึกษา และนันทนาการแก่ผู้สูงอายุ

อย่างไรก็ตาม เทศบาลตำบลหลักหกยังประสบข้อจำกัดด้านข้อมูลพื้นฐาน การเข้าถึงบริการสุขภาพ การฝึกอาชีพ สถานทีนันทนาการ ความปลอดภัยในที่อยู่อาศัย และการดูแลจากครอบครัว แม้เทศบาลได้ดำเนินโครงการสนับสนุนผู้สูงอายุแล้วก็ตาม ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนา นโยบายและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและไม่เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 22,513 คน (อำเภอเมืองปทุมธานี, 2568) และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 377 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเทียบสัดส่วนของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยครอบคลุมตามโครงสร้างของทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่มีอยู่แล้ว พร้อมทั้งได้ทำการปรับปรุงคำถามให้มีความเหมาะสมกับสภาพองค์กร และประชาชน โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ตามลักษณะตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 6 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ด้านการสร้างบริการและเครือข่าย การเกื้อหนุน แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นอัตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความคิดเห็น

สรุป และอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลหลักหก โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง ด้านอาชีพและรายได้ ด้านที่พักอาศัย และด้านนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา บุญเกิด ที่พบว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญด้านสุขภาพเป็นลำดับแรก ด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีบริการให้ความรู้ ตรวจสุขภาพ และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ สอดคล้องกับ สมพิศ มีสุข ที่ระบุว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อบริการสุขภาพสูง ด้านอาชีพและรายได้อยู่ในระดับมาก จากการจ่ายเบี้ยยังชีพตรงเวลา การจัดกองทุน และฝึกอาชีพ สอดคล้องกับผลการศึกษาดังกล่าวที่เน้นความมั่นคงด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัยอยู่ในระดับมาก จากการซ่อมแซมและจัดหาที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุยากไร้ ขณะที่ด้านนันทนาการอยู่ในระดับมาก จากการจัดกิจกรรมสังคมและออกกำลังกาย ด้านความมั่นคงทางสังคมและการคุ้มครองอยู่ในระดับมาก จากการให้คำปรึกษาและส่งเสริมบทบาทครอบครัวและอาสาสมัคร และด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะบริการรับส่งผู้ป่วยและการดูแลจากชุมชน

ผลการเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2565). แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566–2580). กระทรวงการพัฒนา
การพัฒนาศักยภาพ
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
ชมพูนุท พรหมภักดี. (2556). สังคมสูงวัยกับการพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
ไตรรัตน์ จารุทัศน์. (2552). การพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
ทินกฤต มะโนจิตร. (2549). การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรกับผลกระทบทางสังคม. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา.
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. (2546). ราชกิจจานุเบกษา.
ลัดดา บุญเกิด. (2557). ความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์
อำเภอเกาะ
จันทร์ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
สิรินันท์ จุลกรังคะ. (2550). สุขภาพผู้สูงอายุและการดูแลระยะยาว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
สมพิศ มีสุข. (2554). ความต้องการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในตำบลห้วยสำราญ
อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์. (2555). สังคมผู้สูงอายุ: ผลกระทบและการเตรียมความพร้อม. กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334.
Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
United Nations. (1991). United Nations principles for older persons. United Nations.
World Health Organization. (2012). Global health and aging. Geneva: Author.
World Bank. (2012). Pensions and old-age income support in Thailand. World Bank.
World Health Organization. (2002). Active ageing: A policy framework. WHO.
World Health Organization. (2015). World report on ageing and health.